

ĐỀ THI HỌC KÌ I:

ĐỀ SỐ 19

MÔN: TOÁN - LỚP 9

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Đề bài

Phần I: Trắc nghiệm khách quan (2,0 điểm)

Học sinh ghi đáp án đúng là A, B, C hoặc D vào tờ giấy thi

1. Điều kiện xác định của biểu thức $\sqrt{6-3x}$ là:

- A. $x \leq 2$ B. $x \geq 2$
C. $x \geq 0$ D. $x < 2$

2. Giá trị nhỏ nhất của biểu thức $p = \sqrt{x+3} - 1$ là:

- A. 3   B. -1
C. -3   D. 0

3. Giá trị biểu thức $P = \frac{\sqrt{x}-3}{\sqrt{x}+3}$ khi $x = 4 - 2\sqrt{3}$ là:

- A. $-11 + 6\sqrt{3}$ B. $\frac{-11 - 6\sqrt{3}}{13}$
C. $\frac{-5 - 12\sqrt{3}}{37}$ D. 1

4. Cho tam giác ABC vuông tại A. Biết rằng $\frac{AB}{AC} = \sqrt{3}$. Số đo độ của góc ABC bằng:

- A. 30° B. 60°
C. 45° D. 50°

5. Với giá trị nào của a thì hàm số $y = (a-5)x + 1$ đồng biến trên tập $\mathbb{R}$?

- A. $a < 5$ B. $a > 5$
C. $a = 5$ D. $a > -5$

6. Cho hai đường thẳng $(d_1): y = 2x + 3$ và $(d_2): y = (m^2 + 1)x + m + 2$ (với m là tham số). Với giá trị nào của tham số m thì đường thẳng (d_1) song song với đường thẳng (d_2) ?

- A. $m = 2$
- B. $m = 1$ hoặc $m = -1$
- C. $m = 1$
- D. $m = -1$

7. Cho EM, EN là hai tiếp tuyến của đường tròn (O) với tiếp điểm M, N . Khẳng định nào sau đây là sai:

- A. $\angle EMO = 90^\circ$
- B. Bốn điểm E, M, O, N cùng thuộc một đường tròn
- C. MN là trung trực của EO
- D. OE là phân giác của $\angle MON$

8. Hai đường tròn $(O; 5)$ và $(O'; 8)$ có vị trí tương đối với nhau như thế nào biết $OO' = 12$

- A. Tiếp xúc nhau
- B. Không giao nhau
- C. Tiếp xúc ngoài
- D. Cắt nhau

Phần II: Tự luận (8,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Cho hai biểu thức $A = \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 3} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 3} - \frac{3x + 3}{x - 9}$ và $B = \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} - 3}$ với $x \geq 0, x \neq 9$

1) Rút gọn biểu thức A .

2) Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} < -\frac{1}{2}$.

Câu 2 (2,5 điểm): Trong mặt phẳng tọa độ Oxy , cho đường thẳng $(d): y = ax + 3$.

1) Xác định a biết (d) đi qua $K(1; -1)$. Vẽ đồ thị với a vừa tìm được.

2) Tìm tất cả các giá trị của a để đường thẳng (d) cắt Ox và Oy lần lượt tại hai điểm M và N sao cho diện tích tam giác OMN bằng 4.

Câu 3 (3,0 điểm): Cho đường tròn $(O; R)$. Từ một điểm M nằm ngoài đường tròn kẻ các tiếp tuyến ME, MF đến đường tròn (với E, F là các tiếp điểm).

1) Chứng minh các điểm M, E, O, F cùng thuộc một đường tròn.

2) Đoạn OM cắt đường tròn $(O; R)$ tại I . Chứng minh I là tâm đường tròn nội tiếp tam giác MEF .

3) Kẻ đường kính ED của $(O; R)$. Hạ FK vuông góc với ED . Gọi P là giao điểm của MD và FK . Chứng minh P là trung điểm của FK .

Câu 4 (0,5 điểm): Giải phương trình $x^2 + x - 17 = \sqrt{(x^2 - 15)(x - 3)} + \sqrt{x^2 - 15} + \sqrt{x - 3}$

LG trắc nghiệm

Giải chi tiết:

Phần I: Trắc nghiệm khách quan

1A	2B	3A	4A
5B	6D	7C	8D

LG bài 1

Giải chi tiết:

Cho hai biểu thức $A = \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 3} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 3} - \frac{3x + 3}{x - 9}$ và $B = \frac{\sqrt{x} + 1}{\sqrt{x} - 3}$ với $x \geq 0, x \neq 9$

1) Rút gọn biểu thức A .

$$\begin{aligned}
 A &= \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x} + 3} + \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x} - 3} - \frac{3x + 3}{x - 9} \\
 &= \frac{2\sqrt{x}(\sqrt{x} - 3) + \sqrt{x}(\sqrt{x} + 3) - (3x + 3)}{x - 9} \\
 &= \frac{2x - 6\sqrt{x} + x + 3\sqrt{x} - 3x - 3}{x - 9} \\
 &= \frac{-3\sqrt{x} - 3}{x - 9}.
 \end{aligned}$$

2) Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} < -\frac{1}{2}$.

$$\begin{aligned} \frac{A}{B} &= \frac{-3\sqrt{x}-3}{x-9} \cdot \frac{\sqrt{x}+1}{\sqrt{x}-3} \\ &= \frac{-3\sqrt{x}-3}{x-9} \cdot \frac{\sqrt{x}-3}{\sqrt{x}+1} \\ &= \frac{-3(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-3)}{(\sqrt{x}-3)(\sqrt{x}+3)(\sqrt{x}+1)} \\ &= \frac{-3}{\sqrt{x}+3} \end{aligned}$$

$$\frac{A}{B} < -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{-3}{\sqrt{x}+3} < -\frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow \frac{3}{\sqrt{x}+3} > \frac{1}{2}$$

$$\Leftrightarrow 6 > \sqrt{x}+3 \Leftrightarrow \sqrt{x} < 3 \Leftrightarrow x < 9.$$

Kết hợp điều kiện đầu bài $\Rightarrow 0 \leq x < 9$.

Vậy với mọi $0 \leq x < 9$ thỏa mãn yêu cầu đề bài.

LG bài 2

Giải chi tiết:

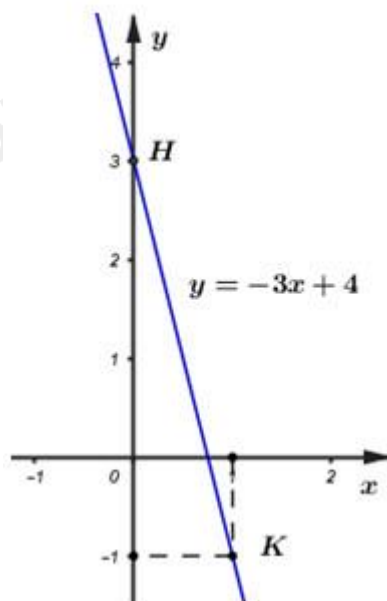
1) Xác định a biết (d) đi qua $K(1; -1)$. Vẽ đồ thị với a vừa tìm được.

$$(d) \text{ đi qua } K(1; -1) \Rightarrow -1 = a \cdot 1 + 3 \Leftrightarrow a = -4$$

Vậy với $a = -4$ thì (d) đi qua $K(1; -1)$

Với $a = -4$ thì $(d): y = -4x + 3$

Đường thẳng (d) đi qua $K(1; -1)$ và $H(0; 3)$

2) Tìm tất cả các giá trị của a để đường thẳng (d) cắt Ox và Oy lần lượt tại hai điểm M và N sao cho diện tích tam giác OMN bằng 4.

Để đường thẳng (d) cắt Ox và Oy lần lượt tại hai điểm M và $N \Leftrightarrow a \neq 0$

$M(x_M; y_M)$ là giao điểm của đường thẳng (d) và trục Ox

$$\Rightarrow \begin{cases} y_M = ax_M + 3 \\ y_M = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_M = -\frac{3}{a} \\ y_M = 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow M\left(-\frac{3}{a}; 0\right) \Rightarrow OM = \left|-\frac{3}{a}\right| = \left|\frac{3}{a}\right|$$

$N(x_N; y_N)$ là giao điểm của đường thẳng (d) và trục Oy

$$\Rightarrow \begin{cases} y_N = ax_N + 3 \\ x_N = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_N = 0 \\ y_N = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow N(0; 3) \Rightarrow ON = 3$$

$$\text{Diện tích tam giác } OMN \text{ bằng } 4 \Rightarrow S_{\Delta OMN} = \frac{1}{2} OM \cdot ON = \frac{1}{2} \cdot \left|\frac{3}{a}\right| \cdot 3 = \frac{9}{2} \cdot \left|\frac{1}{a}\right| = 4$$

$$\Leftrightarrow \left|\frac{1}{a}\right| = \frac{8}{9} \Leftrightarrow |a| = \frac{9}{8} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{9}{8} \\ a = -\frac{9}{8} \end{cases}$$

Vì M là giao điểm của 2 tiếp tuyến ME và MF của (O)

$\Rightarrow ME = MF$ (tính chất) mà $OE = OF = R$ (gt)

$\Rightarrow MO$ là đường trung trực của EF

$\Rightarrow MO \perp EF$

$\Rightarrow \angle IFE + \angle OIF = 90^\circ$

Vì $OI = OF = R$ nên tam giác OIF cân tại O

$\Rightarrow \angle OIF = \angle OFI$ mà $\angle MFI + \angle OFI = 90^\circ$; $\angle IFE + \angle OIF = 90^\circ$

$\Rightarrow \angle MFI = \angle IFE$

$\Rightarrow FI$ là phân giác của $\angle MFE$ (1)

Vì M là giao điểm của 2 tiếp tuyến ME và MF của (O)

$\Rightarrow MI$ là phân giác của $\angle EMF$ (tính chất) (2)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow I$ là tâm đường tròn nội tiếp tam giác MEF (đpcm)

3) Kẻ đường kính ED của $(O; R)$. Hạ FK vuông góc với ED . Gọi P là giao điểm của MD và FK . Chứng minh P là trung điểm của FK .

Gọi G là giao điểm của tia DF và tia EM .

Ta có $\angle EFD = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn) $\Rightarrow EF \perp DG$ mà $EF \perp OM$ (cmt)

$\Rightarrow OM \parallel DG$ (từ vuông góc đến song song)

Tam giác EDG có $OE = OD$; $OM \parallel DG \Rightarrow ME = MG$ (tính chất đường trung bình)

Áp dụng định lý Ta-let cho tam giác EDM có $PK \parallel ME$ (cùng vuông góc với ED) ta được: $\frac{PK}{ME} = \frac{DP}{DM}$ (3)

Áp dụng định lý Ta-let cho tam giác MDG có $PF \parallel MG$ (cùng vuông góc với ED) ta được: $\frac{PE}{MG} = \frac{DP}{DM}$ (4)

Từ (3) và (4) suy ra $\frac{PK}{ME} = \frac{PF}{MG}$ mà $ME = MG$ (cmt)

$\Rightarrow PK = PF \Rightarrow P$ là trung điểm của FK .

Giải chi tiết:

Câu 4: Giải phương trình $x^2 + x - 17 = \sqrt{(x^2 - 15)(x - 3)} + \sqrt{x^2 - 15} + \sqrt{x - 3}$

Điều kiện xác định $\begin{cases} x^2 - 15 \geq 0 \\ x - 3 \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \geq \sqrt{15} \\ x \leq -\sqrt{15} \Leftrightarrow x \geq \sqrt{15} \\ x \geq 3 \end{cases}$

$$\begin{aligned} x^2 + x - 17 &= \sqrt{(x^2 - 15)(x - 3)} + \sqrt{x^2 - 15} + \sqrt{x - 3} \\ \Leftrightarrow 2x^2 + 2x - 34 &= 2\sqrt{(x^2 - 15)(x - 3)} + 2\sqrt{x^2 - 15} + 2\sqrt{x - 3} \\ \Leftrightarrow x^2 - 15 - 2\sqrt{(x^2 - 15)(x - 3)} &+ x - 3 + x^2 - 15 - 2\sqrt{x^2 - 15} + 1 + x - 3 - 2\sqrt{x - 3} + 1 = 0 \\ \Leftrightarrow [\sqrt{x^2 - 15} - \sqrt{x - 3}]^2 &+ [\sqrt{x^2 - 15} - 1]^2 + [\sqrt{x - 3} - 1]^2 = 0 \end{aligned}$$

Ta thấy: $[\sqrt{x^2 - 15} - \sqrt{x - 3}]^2 \geq 0$ với mọi $x \geq \sqrt{15}$

$$[\sqrt{x^2 - 15} - 1]^2 \geq 0 \text{ với mọi } x \geq \sqrt{15}$$

$$[\sqrt{x - 3} - 1]^2 \geq 0 \text{ với mọi } x \geq \sqrt{15}$$

Vậy phương trình có nghiệm $\Leftrightarrow [\sqrt{x^2 - 15} - \sqrt{x - 3}]^2 = [\sqrt{x^2 - 15} - 1]^2 = [\sqrt{x - 3} - 1]^2 = 0$

Dấu "=" xảy ra $\Leftrightarrow \sqrt{x^2 - 15} = \sqrt{x - 3} = 1 \Leftrightarrow x^2 - 15 = x - 3 = 1 \Leftrightarrow x = 4$ (tmđk)

Vậy nghiệm của phương trình là $x = 4$